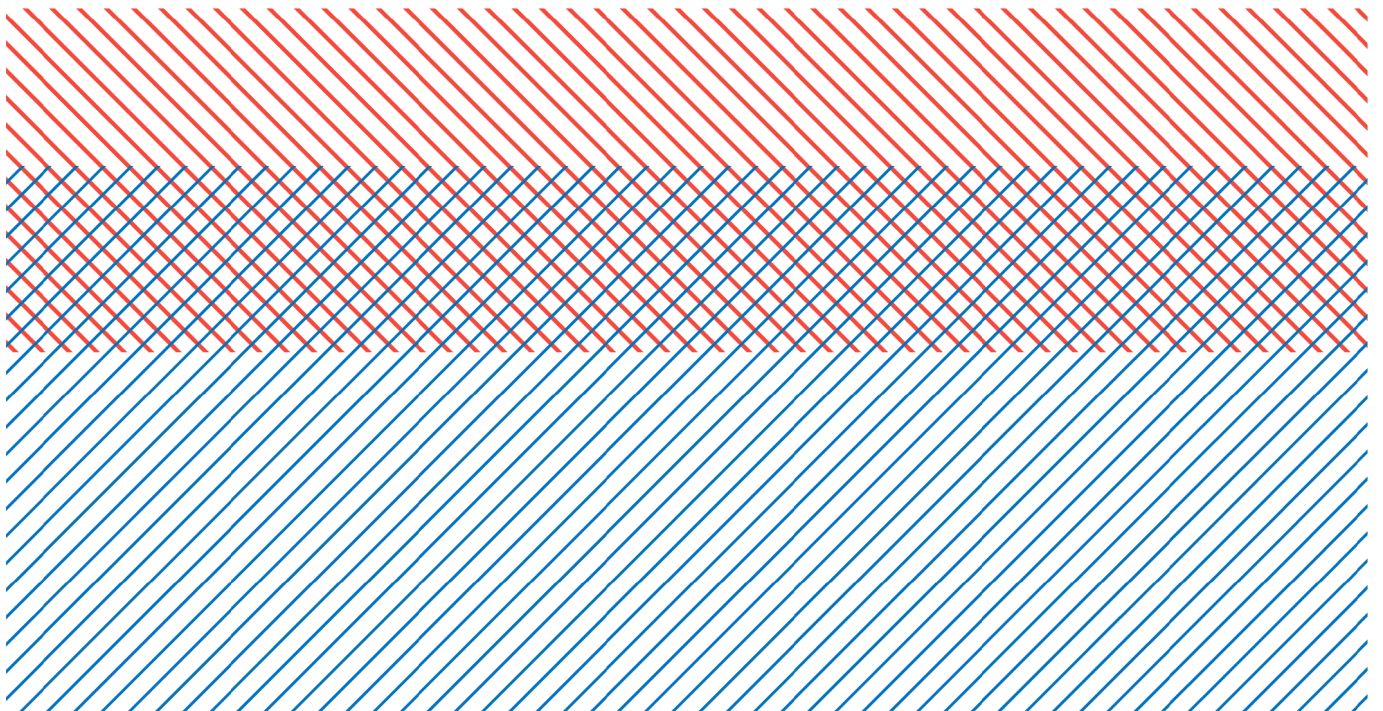

Notat

Fremskudt beskæftigelsesindsats for kvinder på krisecentre

Eksempel på anvendelse af SØM

Rasmus Højbjerg Jacobsen og Mette Verner

*Fremskudt beskæftigelsesindsats for kvinder på krisecentre
Eksempel på anvendelse af SØM*

© VIVE og forfatterne, 2018

Projekt: 11225

VIVE – Viden til Velfærd
Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd
Købmagergade 22, 1150 København K
www.vive.dk

VIVE blev etableret den 1. juli 2017 efter en fusion mellem KORA og SFI. Centeret er en uafhængig statslig institution, som skal levere viden, der bidrager til at udvikle velfærdssamfundet og den offentlige sektor. VIVE beskæftiger sig med de samme emneområder og typer af opgaver som de to hidtidige organisationer.

VIVEs publikationer kan frit citeres med tydelig kildeangivelse.

Forord

Dette notat afrapporterer et af flere eksempler på beregninger, der har til formål at vise, hvordan den første version af den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM) kan anvendes.

Eksemplerne indeholder økonomiske beregninger med udgangspunkt i konkrete indsatser med de særlige forhold, der gør sig gældende for hver af dem. Notaterne afrapporterer de overvejelser vedrørende målgruppeafgrænsning, opgørelse af omkostninger, effekter, konsekvenser og fortolkninger af resultater, der er gjort i forbindelse med anvendelsen af SØM.

Alle eksemplerne baseres på estimater fra SØMs vidensdatabase med det formål at demonstrere, hvordan de kan bruges og hvilke begrænsninger, de har.

Den bedste beregning opnås, hvis brugeren har mere præcise estimater for den konkrete indsats og målgruppe, som analysen vedrører. Hvis man ikke har dette vidensgrundlag til rådighed, kan man lave mere overordnede analyser baseret på SØMs estimater.

Sideløbende med notatet kan man downloade Excel-versionen af de beregninger, der er med i notatet, og heri kan man få mere detaljerede oplysninger om resultaterne af beregningerne, ligesom de eventuelt kan anvendes som afsæt for nye beregninger.

Notaterne med eksempler på beregninger er udarbejdet af VIVE og Incentive for Socialstyrelsen.

Forfatterne
Januar 2018

Indhold

Om SØM	5
1 Om indsatsen – fremskudt beskæftigelsesindsats	6
1.1 Formål med notatet.....	6
1.2 Indsatsens indhold	6
2 Hvordan kan SØM anvendes?.....	7
2.1 Om indsatsen	7
2.2 Omkostninger.....	8
2.3 Effekt	8
2.4 Konsekvenser	9
2.5 Resultater.....	9
3 Konklusion.....	12
Bilag 1 Økonomiske konsekvenser som medregnes i SØM.....	13

Om SØM

Det koster penge at implementere og drive en social indsats. Til gengæld kan den bidrage til at forbedre livskvalitet og kompetencer hos de borgere, der modtager den.

Samtidig kan den positive effekt på en udsat borgers liv medføre, at forbruget af en række offentlige ydelser og andre aktiviteter påvirkes. Det vil typisk betyde, at det offentlige kan spare penge andre steder og måske få højere skatteindtægter, hvis borgeren kommer i beskæftigelse. Hvis for eksempel en social indsats reducerer stofmisbruget hos modtageren af indsatsen, kan det have betydning for den offentlige økonomi på mange måder. En række udenlandske undersøgelser har for eksempel dokumenteret, at stofmisbrugere har mindre behov for sundhedsydelser i perioder, hvor de er stoffri. De får også mindre behov for at blive behandlet for følgesygdomme af deres misbrug, og de bliver udsat for færre ulykker med skadestuebesøg eller indlæggelser til følge. På den måde kan en social indsats opfattes som en investering. Ud over et menneskeligt afkast kan den også give et økonomisk afkast, som helt eller delvist kan opveje indsatsens omkostninger. SØM kan hjælpe kommuner og andre med at vurdere omkostninger og de forventede økonomiske konsekvenser ved sociale indsatser over fx to, fem eller ti år. De økonomiske konsekvenser fordeles på stat, region, og kommune.

SØM forudsætter en række input fra brugeren, som danner grundlaget for beregningen af nettogevinsten for det offentlige ved en social indsats. Hvor præcist estimatet bliver, afhænger af kvaliteten af dette input. Det er vigtigt at understrege, at det alene er offentlige budgetøkonomiske konsekvenser, der belyses, og ikke andre afledte samfundsøkonomiske konsekvenser. Det gælder ikke mindst en række konsekvenser for borgerne, der modtager den sociale indsats, som kan være svære at kvantificere (fx betydning for trivsel mv.).

SØM er således målrettet økonomiske analyser af konkrete sociale indsatser.

SØM består af to hoveddele:

For det første et **beregningsredskab** til beregningen af indsatsernes omkostninger og budgetøkonomiske konsekvenser. Her skal brugeren indtaste de tal, som beregningen skal basere sig på. Det er tal vedrørende indsatsens omkostninger, dens effekt på deltageren, de afledte konsekvenser for det offentlige samt priser. De økonomiske konsekvenser, der kan medtages, er fx modtagelse af overførselsindkomst, brug af sundhedsydelser, udgifter som følge af kriminalitet og brug af kommunale tilbud som herberg m.m.

For det andet en **vidensdatabase** om effekter af sociale indsatser samt estimater til at beregne de økonomiske konsekvenser for forskellige målgrupper. Effektstørrelserne i databasen bygger på viden fra effektundersøgelser af indsatserne fra både Danmark og udlandet. Derudover er der i databasen indlagt estimater for konsekvenserne og deres priser. Konsekvensestimaterne har desuden en tidsmæssig profil, dvs. et bud på, hvor lang tid den økonomiske konsekvens varer.

Den første version af SØM dækker voksenområdet, og modellens indhold er nærmere beskrevet i en dokumentationsrapport, der kan findes på Socialstyrelsens hjemmeside.

1 Om indsatsen – fremskudt beskæftigelsesindsats

1.1 Formål med notatet

Formålet med dette notat er at illustrere hvordan SØM, herunder SØMs vidensdatabase, kan anvendes til at give et indblik i økonomien for indsatsen vedrørende fremskudt beskæftigelsesindsats for kvinder på krisecentre. De særlige forhold, der gør sig gældende for denne indsats, er:

- Indsatsens målgruppe findes ikke i de målgrupper, som er i SØMs vidensdatabase.
- Indsatsens effektmål findes ikke i de effektmål som er i SØMs vidensdatabase.

Det er således ikke meningsfuldt at regne specifikt på indsatsen ved brug af de estimer, der findes i SØMs vidensdatabase. I stedet foretages en beregning af de økonomiske konsekvenser ved at forbedre psykisk velbefindende for voldsudsatte kvinder. Konkret laves to beregninger med SØM:

- En beregning af de økonomiske konsekvenser der følger, når en voldsudsat kvinde får forbedret psykisk velbefindende.
- En beregning af, hvor stor en beskæftigelseseffekt, der skal opnås for at besparelserne på overførselsindkomster og de øgede skatteindtægter overstiger indsatsens omkostninger

1.2 Indsatsens indhold

Godt 2.000 borgere kommer hvert år på krisecenter, og heraf er 6-700 københavnere. Københavnske borgere er overrepræsenteret på krisecentre set i forhold til befolkningsantal, sammenlignet med resten af landet. Kun Bornholm og Gladsaxe Kommuner har flere kvinder på krisecentre som andel af befolkningen end København.

En Rambøll-rapport peger på, at hvis man sammenligner borgere, der udsættes for vold og som *ikke* kommer på krisecenter, med borgere, der *kommer* på krisecenter, tyder det på, at de der ikke kommer på krisecenter, klarer sig bedre i forhold til at fastholde job eller overgå til job.¹

Københavns Kommune har derfor bevilget penge til en fremskudt beskæftigelsesindsats, hvor en fast medarbejder så vidt muligt varetager alle beskæftigelsesfunktioner (fx i forhold til modtagelse af overførselsindkomst og over for jobcentret) for borgeren i opholdsperioden på krisecentret. På baggrund af vurderinger fra faglige medarbejdere i kommunen skønnes det, at en fremskudt beskæftigelsesindsats på krisecentre kan bidrage til kortere opholdstider for familier på krisecentre, øget fastholdelse i eller overgang til beskæftigelse/uddannelse samt forbedret trivsel for børnene.

¹ Rambøll for Socialstyrelsen (2015): *Evalueringsrapport af krisecentertilbuddene: Evalueringsrapport.*

2 Hvordan kan SØM anvendes?

I dette afsnit gives et eksempel på, hvordan det er muligt at anvende SØM, herunder SØMs vidensdatabase, til at få et indblik i de økonomiske konsekvenser forbundet med indsatsen i den konkrete case.

Afsnittet er inddelt i fem underafsnit, der hver ser på følgende elementer i SØM (Dette svarer til de trin, man skal igennem, når man laver en beregning i SØM):

- Om indsatsen (Hvem er målgruppen for indsatsen?)
- Omkostninger og deltagere (Hvor meget koster indsatsen? Og hvor mange deltagere er der?)
- Effekt (Hvilken effekt kan indsatsen forventes at have på deltagerne?)
- Konsekvenser (Hvilke økonomiske konsekvenser forventes der som følge af den forventede effekt?)
- Resultater (Hvad viser analysen om indsatsens omkostninger, økonomiske konsekvenser og nettogevinster?)

I hvert af de fem afsnit diskuteres, hvordan og i hvilket omfang SØMs vidensdatabase kan anvendes til beregninger for indsatsen.

2.1 Om indsatsen

I denne del af modellen skal man – ud over at navngive indsatsen og eventuelt indtaste en mere detaljeret beskrivelse af indsatsen – først og fremmest angive den målgruppe, SØM skal anvende som udgangspunkt for beregningen. Formålet med at vælge målgruppe er, at modellen kan tilbyde de estimater fra vidensdatabase, der er bedst egnet til den konkrete indsats.

Det er vigtigt, at målgruppen i SØM og målgruppen for indsatsen passer godt sammen, hvis brugeren ønsker at basere beregninger helt eller delvist på estimaterne i SØMs vidensdatabase. Estimaterne i SØMs vidensdatabase er således udregnet ud fra præcist definerede målgrupper, og det kan ikke forventes, at estimaterne for andre (heller ikke beslægtede) målgrupper vil være de samme. Passer målgrupperne således ikke godt sammen, skal resultater baseret på vidensdatabase fortolkes med særlig varsomhed, eller SØM bør ikke anvendes til beregning af økonomiske konsekvenser af indsatsen. Alternativt kan SØMs beregningsdel alligevel anvendes, hvis brugeren selv har oplysninger om effekter, konsekvenser mv.

Indsatsens målgruppe er kvinder på krisecenter med en opholdstid på mindst 30 dage.

Målgruppen "Kvinder på krisecenter" findes ikke i SØMs vidensdatabase. Det er derfor nødvendigt at overveje, om det er muligt at basere denne analyse på en af de eksisterende målgrupper i SØM, eller om man alternativt skal definere sin egen målgruppe.

I SØM er der en målgruppe, "Voldsudsatte kvinder", der har visse fælles karakteristika med indsatsens målgruppe. Kvinder på krisecentre er således ofte ramt af vold i parforholdet, hvilket er en stærk medvirkende årsag til, at de kommer på et krisecenter. Således havde 97 % af de kvinder, der opholdt sig på krisecenter i 2015 været udsat for psykisk vold, 80 % havde været udsat for fysisk vold. Dertil kommer, at næsten 30 % havde været udsat for seksuelt overgreb.²

² Socialstyrelsen (2016): *Årsstatistik 2015. Kvinder og børn på krisecenter.*

Samlet set vurderer vi således, at målgruppen for den fremskudte beskæftigelsesindsats og SØM-målgruppen "Voldsudsatte kvinder" kun delvist matcher, og derfor vælges det at lave en scenarieberegning i stedet for at lave en egentlig beregning af de økonomiske konsekvenser. Denne beregning er altså ikke af den fremskudte beskæftigelsesindsats, men udelukkende af mere generel karakter.

2.2 Omkostninger

I dette trin skal man angive, hvor mange deltagere der modtager i indsatsen, og hvor meget den koster.

Antal deltagere

Københavns Kommune har opgjort, at der i 2014 var 581 borgere indskrevet på krisecenter i mindst 1 døgn. Af disse var det i alt 519 borgere, der opholdt sig på krisecenter i mere end 30 dage. Antallet af deltagere i indsatsen er derfor vurderet til at være 519 personer,

Omkostninger

Københavns Kommune har bevilget 1,75 mio. kr. til indsatsen, hvoraf de 0,75 mio. kr. er til forvaltningens opfølgning af indsatsen. Omkostningen ved selve indsatsen vil derfor nærmere være 1,0 mio. kr. om året. Beløbet anvendes til to sagsbehandlerårsværk fra jobcentret, der skal udføre indsatsen på krisecentrene.

Omkostningerne vurderes derfor i gennemsnit at være ca. 2.000 kr. pr. person.

2.3 Effekt

I dette trin skal man angive et skøn for, hvilken effekt, indsatsen forventes at have på deltagerne. Hermed menes, hvordan og i hvilket omfang situationen for den udsatte borger forventes at ændre sig som følge af indsatsen. Hvis der ikke sker nogen ændring, vil der heller ikke opstå afledte økonomiske konsekvenser.

Københavns Kommunes effektmål for indsatsen er, at kvinder på krisecentret kommer i beskæftigelse eller uddannelse.

Effektmålet for SØM-målgruppen "Voldsudsatte kvinder" er, at kvinderne oplever en forbedring i deres psykiske velbefindende. Dette opgøres i SØM ved at se på, om de voldsramte kvinder har kontakt til psykolog eller psykiater. Kvinder, som i året efter voldssagen ikke har haft kontakt til psykolog eller psykiater, vurderes således at have haft succes af indsatsen. Der er altså to forskellige effektmål for henholdsvis indsatsen og den potentielle SØM-målgruppe.

Vi vælger en analysestrategi, hvor der tages udgangspunkt i SØM-målgruppen "Voldsudsatte kvinder", da det vurderes, at denne har størst overlap med målgruppen for den fremskudte beskæftigelsesindsats. For at få et generelt indtryk af det økonomiske potentiale over for denne målgruppe, gennemfører vi en beregning baseret på, at en person fra denne målgruppe har 100 % succesrate. Dette svarer altså til at opgøre, hvad den økonomiske konsekvens er af, at en voldsramt kvinde har oplevet en succesfuld indsats, der har mindsket kvindens psykiske problemer (SØM-effektmålet).

Hvis man alternativt skulle bruge SØM til at udføre en egentlig beregning for den fremskudte beskæftigelsesindsats, ville det være nødvendigt at definere sin egen målgruppe og at tilvejebringe

estimer af konsekvenserne af indsatsen andetsteds fra, fx fra oplysninger i kommunen om de konkrete borgeres brug af forskellige offentlige ydelser og services i stedet for at anvende estimer fra SØMs vidensdatabase.

2.4 Konsekvenser

I dette trin skal man tage stilling til, hvilke konsekvenser man ønsker at medtage i beregningen. Dette valg træffes ud fra den viden, brugeren har om målgruppe og effektmål for indsatsen.

Da vi her har afgrænset analysen til en vurdering af de økonomiske konsekvenser for SØM-målgruppen og effektmålet, der ligger til grund for SØMs konsekvensestimater, bliver beregningen af mere generel karakter, og der laves derfor ingen justeringer

I lyset af, at indsatsen retter sig mod beskæftigelsesområdet vil der dog blive suppleret med en beregning af, hvor store effekter på beskæftigelsesområdet (dvs. både i form af større beskæftigelsesgrad og i form af mindre udbetalinger af indkomstoverførsler) der er nødvendige for, at opveje de skønnede omkostninger til indsatsen og dermed få en samlet nettogevinst for det offentlige.

I tillæg til de konsekvenser, der allerede er med i SØM, ville det fx også være interessant at inddrage viden om, hvilke mulige konsekvenser indsatsen vil have for opholdslængden på krisecenter. Dette vil dog kræve, at brugeren selv har estimer for konsekvenserne for brug af krisecentre. SØM giver mulighed for at indtaste dette under "Konsekvenser 2" under "Brugerdefinerede ydelser".³ Dette er dog ikke gjort i dette notat, men nævnes som noget, SØM også giver mulighed for.

I Bilag 1 findes en oversigt over de medregnede konsekvenser.

2.5 Resultater

I de foregående afsnit har vi argumenteret for, at det ikke er muligt at anvende SØM til en beregning for den fremskudte beskæftigelsesindsats alene ud fra den viden, der ligger i SØMs vidensdatabase. Det skyldes, at både målgruppe og effektmål for den fremskudte beskæftigelsesindsats er væsentlig anderledes end de målgrupper, som er i vidensdatabase.

I stedet gives et indblik i økonomien ud fra følgende beregninger:

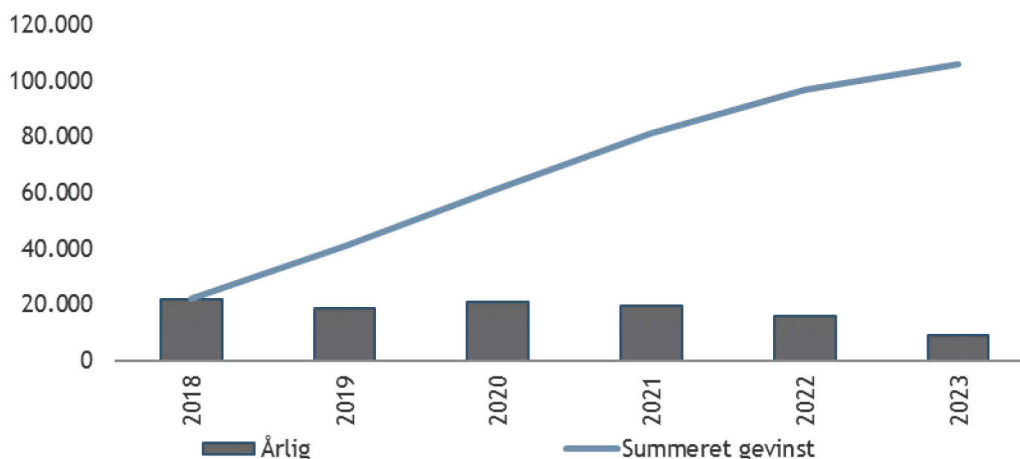
- En beregning for 1 person med 100 % succesrate for målgruppen "Voldsudsatte kvinder", hvor der ikke medregnes omkostninger til indsatsen
- En beregning, hvor det undersøges, hvor store konsekvenser der er nødvendige på beskæftigelsesområdet for, de økonomiske konsekvenser mere end opvejer omkostningerne (hertil anvendes viden om omkostninger og antal deltagere fra den fremskudte beskæftigelsesindsats). Denne beregning er pga. de tidligere beskrevne forbehold dog ikke dækkende for indsatsen.

Beregning for 1 person med 100 % succesrate

Figur 2.1 viser resultatet af beregningen for en 6-årig periode, hvor én person i målgruppen "Voldsudsatte kvinder" oplever en succesfuld indsats.

³ Der er desværre i øjeblikket ikke data af tilstrækkelig god kvalitet til at kunne estimere konsekvenser for benyttelsen af krisecentre.

Figur 2.1 Samlede økonomiske konsekvenser for en person i kr., Voldsudsatte kvinder

Kilde: Egen beregning på SØM.

Figuren viser en positiv økonomisk konsekvens hvert år med en aftagende tendens hen over årene. Når gevinsten opgøres i nutidsværdi, bliver det samlede beløb på i alt knap 98.000 kr. pr. person.⁴

Ser man på fordelingen af gevinsterne på forskellige områder, ser billedet ud som i Tabel 2.1.

Tabel 2.1 Fordeling af de økonomiske konsekvenser på områder ved beregning for 1 person med 100 % succesrate, kr.

Område	Nutidsværdi i alt, kr.
I alt	97.584
Indkomstoverførsler	58.563
Beskæftigelsesindsats	3.867
Skat af indkomst	26.966
Sundhedsydelse	8.189
Politi, retsvæsen og kriminalforsorg	0
Uddannelse	0
Sociale serviceydelser	0
Omkostninger	0
Brugerdefinerede ydelser	0

Anm.: Tabellen viser resultatet for en tidshorisont på 6 år.

Kilde: Egen beregning på SØM.

Tabellen viser, at den klart overvejende del af bruttogeinsten stammer fra mindre udbetalinger af indkomstoverførsler og større skatteindtægter. De øvrige områder bidrager med intet eller meget lidt til den samlede bruttogeinst.

⁴ Når kurven i figuren slutter ved over 100.000 kr., skyldes det, at tallene i figuren viser en simpel sum af resultaterne for de enkelte år – der tages altså ikke hensyn til diskontering.

Estimat for beskæftigelseeffekt

Som nævnt i tidligere i notatet gennemføres også en beregning, hvor det kun er konsekvenserne for skat af indkomst samt indkomstoverførsler, der indgår. Denne beregning skal vise, hvordan man alene ved at medtage konsekvenser på beskæftigelsesområdet kan bruge SØM til at give et bud på en succesrate, der kan sikre et bestemt mål. Resultatet heraf viser, at omkostningerne ved indsatsen bliver dækket, hvis succesraten for indsatsen er 2,25 %. Til denne beregning anvender vi deltagerantallet og omkostningsvurderingen fra Københavns Kommune for at opnå et nogenlunde realistisk bud på en faktisk indsats over for målgruppen "Voldsudsatte kvinder". Derfor anvendes altså i beregningen et deltagerantal på 519 personer og en omkostning på 1,0 mio. kr. i et år.

I beregningen medtages alene "Indkomstoverførsler" og "Skat af indkomst". Ved herefter at afprøve med flere forskellige succesrater, viser det sig, at ved en succesrate på 2,25 % bliver nettoresultatet af indsatsen i alt -1.242 kr., hvilket er meget tæt på 0, givet at der er over 500 deltagere.

Den relativt lave succesrate, der kræves, skal blandt andet ses i lyset af, at der for "Voldsudsatte kvinder" for en deltager med succes er estimeret en konsekvens for beskæftigelse i størrelsesordenen ca. 20 dage pr. år i de første 5 år. Men derudover er det genkendeligt fra andre samfundsøkonomiske analyser, at en beskæftigelseeffekt af en indsats er relativt meget afgørende for det samlede resultat af beregningerne.

De afledte konsekvenser på indkomstoverførsler betyder, at kvinderne nedsætter deres tid på førtidspension og øvrige overførsler med 1-2 uger pr. år. Det svarer til et beløb på ca. 60.000 kr. pr. succesfuld deltager, hvoraf ca. $\frac{3}{4}$ er en nettogevinst, da der også vil være færre skatteindtægter, når der udbetales færre overførselsindkomster.

I alt bliver gevinsten pr. succesfuld deltager altså i størrelsesordenen 85-90.000 kr., hvilket betyder, at ca. 12 deltagere skal være succesfulde for at dække omkostningen på 1 mio. kr. Ud af de 519 deltagere svarer til 12 deltagere til en succesrate på 2,25 %.

3 Konklusion

Dette notat har vist, hvordan man som bruger af SØM kan stå over for en konkret indsats, hvor det ikke er muligt at bruge SØMs vidensdatabase til en beregning for indsatsen, fordi vidensdatabaseen ikke indeholder viden om indsatsens målgruppe. I et sådant tilfælde kræver det, at man har egen viden og estimer, som analysen kan basere sig på. En sådan viden kan fx opnås via adgang til kommunale oplysninger om målgruppen eller lignende.

Da vi ikke har haft adgang til specifik viden om målgruppen, har beregningen i dette eksempel derfor fokuseret på at vise, hvordan man i stedet kan anvende SØM til at opnå en mere generel viden (altså ikke knyttet til den bestemte indsats) om området ved at gennemføre en beregning for en målgruppe, der minder mest om indsatsens målgruppe.

Denne generelle viden kan være nyttig til at se på fx fordelingen af de økonomiske konsekvenser på udgiftsområder, men siger altså ikke noget om den økonomiske konsekvens af den konkrete indsats. Derudover kan beregningerne også bruges til at give et indtryk af, hvilken størrelsesorden effekten af indsatsen skal være, for at de økonomiske konsekvenser heraf vil svare til omkostningerne.

Bilag 1 Økonomiske konsekvenser som medregnes i SØM

SØM gør det muligt at medregne budgetøkonomiske konsekvenser på en række forskellige ydelser og aktiviteter inden for den offentlige økonomi. For alle disse konsekvenser er der estimater i vidensdatabasen for de målgrupper, der findes i SØMs vidensdatabase.

Nedenfor i Bilagstabel 1.1 vises en oversigt over de konsekvenser, der er med i beregningen i eksemplet i dette notat.

Bilagstabel 1.1 Oversigt over medregnede konsekvenser

<i>Sundhedsydelser</i>	<i>Sociale serviceydelser</i>	<i>Kriminalforsorg m.m.</i>
Forbrug af sundhedssystemets ydelser omfattende: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sygesikringskontakter, almen praksis ▪ Sygesikringskontakter, andre ▪ Somatisk sygehusindlæggelse ▪ Somatisk ambulans behandling ▪ Somatisk skadestue ▪ Psykiatrisk sygehusindlæggelse ▪ Psykiatrisk ambulans forløb ▪ Psykiatrisk skadestue 	Kategorien indeholder ydelser efter serviceloven samt misbrugsbehandling. De inkluderede ydelser og aktiviteter er: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alkoholmisbrugsbehandling ▪ Stofmisbrugsbehandling, døgn ▪ Stofmisbrugsbehandling, dag ▪ Herberg og forsorg 	Konsekvenser inden for politi, retsvæsen og kriminalforsorg omfatter: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Fængselsdage ▪ Dom for volds- og sædelighedsforbrydelser ▪ Dom for indbrud, tyveri og hærværk ▪ Dom for færdselsloven og andre særlove
<i>Indkomstoverførsler</i>	<i>Uddannelse</i>	<i>Beskæftigelsesindsats</i>
De inkluderede overførsler omfatter: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontanthjælp ▪ Førtidspension ▪ Uddannelseshjælp, inkl. SU ▪ Øvrige overførsler, fx dagpenge, sygedagpenge og revalidering 	Uddannelse er samlet i en kategori i SØM: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ungdomsuddannelser og videregående uddannelser 	Den aktive beskæftigelsesindsats indeholder en kategori i SØM: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vejledning og opkvalificering
<i>Skat af indkomst</i>		
Konsekvensen for indkomstkatten opgøres for følgende indkomsttyper: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Indkomstoverførsler ▪ Beskæftigelse 		